

 Mesto Prešov	Prerokovanie protestu prokuratúra proti Uzneseniu Mestského zastupiteľstva mesta Prešov č. 637/2024 bod A. a bod B. zo dňa 10.12.2024	
		Strana 1/7

Dôvodová správa

Mestu Prešov, Mestskému úradu v Prešove bol dňa 28.05.2025 doručený **protest prokurátora proti Uzneseniu Mestského zastupiteľstva mesta Prešov č. 637/2024 bod A. a bod B. zo dňa 10.12.2024**, ktorým Mestské zastupiteľstvo mesta Prešov (ďalej aj len „MsZ“) schválilo návrh na odvolanie zástupcov mesta Prešov v predstavenstve obchodnej spoločnosti Dopravný podnik mesta Prešov, akciová spoločnosť, Bardejovská 7, 080 06 Ľubotice, IČO: 31 718 922 (ďalej aj ako „DPMP“), a to Ing. Peter Davidov, Bratislava – predseda predstavenstva a JUDr. Ingrid Vaľková, Košice – člen predstavenstva, a pod bodom B. schválilo návrh na zvolenie zástupcov mesta Prešov v predstavenstve obchodnej spoločnosti Dopravný podnik mesta Prešov, akciová spoločnosť, Bardejovská 7, 080 06 Ľubotice, IČO: 31 718 922, a to: Ing. Karel Hirman, Košice – predseda predstavenstva a Ing. Katarína Rochovská, Marianka – člen predstavenstva (**ďalej ako „uznesenie č. 637/2024“**).

Z odôvodnenia protestu prokurátora vyplýva, že v rámci prerokovania bodu 23 programu rokovania MsZ, ktorý mal názov *„Návrh na zmenu zakladateľských dokumentov obchodných spoločností s majetkovou účasťou mesta Prešov“*, bolo prijaté uznesenie č. 637/2024, ktorým MsZ pod bodom A. schválilo návrh na odvolanie zástupcov mesta Prešov v predstavenstve obchodnej spoločnosti DPMP, pod bodom B. schválilo návrh na zvolenie zástupcov mesta Prešov v predstavenstve obchodnej spoločnosti DPMP, a pod bodom C. poverilo primátora mesta Prešov vyhlásiť nové výberové konanie na obsadenie pozície výkonného riaditeľa – predsedu predstavenstva DPMP v súlade s Mechanizmom výberu členov orgánov obchodných spoločností s majetkovou účasťou mesta Prešov a rozpočtových a príspevkových organizácií mesta Prešov a predložiť výsledok výberového konania na rokovanie MsZ v mesiaci 4/2025. Prokurátor vidí v predmetnom rozpor, pretože uznesenie č. 637/2024 bolo prijaté bez toho, aby v návrhu programu, resp. v schválenom programe rokovania MsZ bol zaradený materiál týkajúci sa odvolávania zástupcov mesta Prešov v predstavenstve obchodnej spoločnosti DPMP. V tomto postupe nachádza porušenie ustanovenia § 12 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), nakoľko v schválenom návrhu programu zasadnutia MZ absentoval bod, ktorý by pojednával o schvaľovaní návrhu na odvolenie či zvolenie zástupcov mesta Prešov v predstavenstve DPMP, a rovnako tak ani nedošlo k žiadnemu návrhu na zmenu programu zasadnutia MsZ v predmetnej veci. Prokurátor spája uvedené aj s § 12 ods. 4 zákona o obecnom zriadení,

 Mesto Prešov	Prerokovanie protestu prokuratúra proti Uzneseniu Mestského zastupiteľstva mesta Prešov č. 637/2024 bod A. a bod B. zo dňa 10.12.2024	
		Strana 2/7

ktorý ustanovuje lehotu na zverejnenie návrhu programu zasadnutia MsZ, a to s cieľom zvýšenia informovanosti verejnosti o konaní zasadnutia MsZ, t. j. zvýšenie občianskej participácie na činnosti MsZ. Záverom ešte prokurátor poukazuje na potrebu náležitého plánovania zasadnutí MsZ z dôvodu možnosti dôslednejšej prípravy poslancov MsZ na rokovanie, čo pri takom dôležitom hlasovaní, akým je podľa jeho názoru hlasovanie o schválení návrhu na odvolanie a zvolenie nástupcov mesta v obchodnej spoločnosti s jeho majetkovou účasťou, pokladá za ešte o čosi významnejšie.

Právne stanovisko (odôvodnenie) mesta Prešov:

Obce, resp. mestá sú realizátormi postupov a tvorcami správnych aktov. Priebeh rokovania obecného (mestského) zastupiteľstva a rozhodovací proces je proces, ktorý sa mení vo svojom priebehu, preto sa nedajú na jeho začiatku predvídať všetky možnosti, okolnosti a alternatívy postupu.

Uznesenie č. 637/2024 bolo prerokované a prijaté na návrh poslanca Mestského zastupiteľstva mesta Prešov MUDr. Jána Ahlersa, MPH, MBA, v rámci prerokovania bodu „Návrh na zmenu zakladateľských dokumentov obchodných spoločností s majetkovou účasťou mesta Prešov“.

Materiál bol predložený z dôvodu potreby zabezpečenia riadneho chodu spoločnosti a posilnenia kontroly jej činnosti, keďže v spoločnosti DPMP boli v rámci jej vnútorného fungovania identifikované oblasti, ktoré si vyžadovali zásadné zmeny. Vtedajšie predstavenstvo spoločnosti konalo spôsobom, ktorý vyvolával pochybnosti o súlade jeho rozhodnutí so záujmami jediného akcionára – mesta Prešov. Z uvedených dôvodov vyplynula potreba úpravy stanov spoločnosti, a to najmä v časti týkajúcej sa obmedzenia konania predstavenstva, s cieľom zaviesť účinnejší mechanizmus kontroly a riadenia. Uvedené potvrdzuje aj znenie dôvodovej správy k materiálu, v rámci ktorého bolo prijaté prokurátorom rozporované uznesenie. Potrebu predloženia materiálu opisuje predkladateľ nasledovne: „*Mesto Prešov navrhuje zmenu zakladateľských dokumentov obchodných spoločností Technické služby mesta Prešov a Dopravný podnik mesta Prešov, akciová spoločnosť, a to doplniť do stanov príslušných spoločností obmedzenia na vykonávanie určitých finančných operácií. Tento krok je zamýšľaný ako prevencia pred vznikom potenciálne rizikových alebo ekonomicky nevýhodných transakcií, a to prostredníctvom stanovenia limitov na jednotlivé*

 Mesto Prešov	Prerokovanie protestu prokuratúra proti Uzneseniu Mestského zastupiteľstva mesta Prešov č. 637/2024 bod A. a bod B. zo dňa 10.12.2024	Strana 3/7
---	--	---------------------------

finančné operácie, t. j. uzatváranie zmluvných vzťahov, z ktorých plynú záväzky voči tretím osobám spočívajúcich vo finančných operáciách nad hodnotu prevyšujúcu, aj kumulatívne 100 000 Eur“.

Tieto opatrenia by mali zaistiť efektívnejšie a transparentnejšie nakladanie s verejnými finančnými prostriedkami mesta Prešov a samozrejme aj ochranu investícií mesta Prešov. V nadväznosti na tieto skutočnosti bol počas prerokovania predmetného bodu predložený poslanecký návrh na odvolanie vtedajších zástupcov mesta v predstavenstve spoločnosti – Ing. Petra Davidova a JUDr. Ingrid Vaľkovej a zároveň návrh na zvolenie nových zástupcov mesta – Ing. Karla Hirmana za predsedu predstavenstva a Ing. Katarínu Rochovskú za členku predstavenstva. **Nešlo teda o vecne nesúvisiaci návrh zo strany poslanca, naopak uznesenie, ktoré bolo predložené v rámci materiálu a rovnako uznesenie, ktoré bolo predložené zo strany poslanca sa týkalo orgánov jednej a tej istej spoločnosti, pričom prvé riešilo kompetencie orgánov spoločnosti a druhé ich zloženie.** Nemožno akceptovať názor, že zmena zloženia orgánov spoločnosti musí byť bez výnimky samostatným bodom, pretože by nebolo možné bezodkladne reagovať na skutočnosti, ktoré boli objasnené v rámci diskusie. Reagovať na skutočnosti, ktoré sú spôsobilé ohroziť riadny chod obchodných spoločností s majetkovou účasťou mesta, nemôže byť len v rovine možnosti ale je priam povinnosťou. Práve takýto bol návrh zo strany poslanca MUDr. Jána Ahlersa, MPH, MBA. Chrániť majetok mesta je bez pochyby vyšším cieľom, ako ten, ktorým argumentuje prokurátor, a síce zabezpečením dôslednejšej prípravy poslancov na MsZ. Poslanecký návrh bol formulovaný jasne a zrozumiteľne. V kontexte predloženého materiálu a diskusie, ktorá k nemu prebiehala, bolo možné zo strany poslancov zaujať postoj a vyjadriť svoju vôľu hlasovaním aj bez špeciálnej predchádzajúcej prípravy. Napokon osoba nového predsedu predstavenstva bola predstavená až na pôde MsZ. Pán Ing. Karel Hirman predstavil svoju víziu riadenia spoločnosti v rámci svojho vystúpenia. Práve toto vystúpenie zohralo dôležitý význam vo vytváraní vôle poslancov, a ktoré by z hľadiska významu nenahradil vopred poskytnutý písomný materiál. Fakt, že pri hlasovaní o návrhu uznesenia nikto nebol proti ani sa nezdržal, možno vnímať ako dôkaz tvrdenia, že poslanci nevnímali absenciu prípravu totožne, ako prokurátor.

Prokurátor sa v proteste ďalej odvoláva na podnet, ktorý bol prokuratúre doručený, v ktorom podávateľ podnetu požiadal o preskúmanie zákonnosti uznesenia č. 637/2024 pre jeho rozpor s Rokovacím poriadkom Mestského zastupiteľstva mesta Prešov (ďalej len

 Mesto Prešov	Prerokovanie protestu prokuratúra proti Uzneseniu Mestského zastupiteľstva mesta Prešov č. 637/2024 bod A. a bod B. zo dňa 10.12.2024	Strana 4/7
---	--	---------------

„rokovací poriadok“). K uvedenému poukazujeme na skutočnosť, že ak by v rokovacom poriadku bolo zakotvené obmedzenie práva poslanca predkladať poslanecké návrhy, vrátane možnosti na ktorú svojim protestom poukazuje prokurátor, práve takéto ustanovenie rokovacieho poriadku by bolo v rozpore so zákonom o obecnom zriadení, s jeho § 25 ods. 4 písm. a), a teda by tým fakticky došlo k popretiu a znemožneniu výkonu návrhového oprávnenia poslanca. Ak by bolo v rokovacom poriadku popreté právo poslanca predkladať návrhy, tak ako je to uvedené v proteste prokurátora, pri opise podnetu, na základe ktorého k podaniu protestu prokurátora došlo, bol by porušený zákon o obecnom zriadení a naopak vtedy by nastal priestor na uplatnenie prostriedkov prokurátorského dozoru.

Poslanci obecného zastupiteľstva sú volení v slobodných a demokratických voľbách a je iba na ich uvážení, ako budú vykonávať svoju funkciu a pracovať v prospech obyvateľov obce, právna úprava práv a povinností poslanca obecného zastupiteľstva je potrebná pre riadny výkon jeho poslaneckého mandátu. Práva a povinnosti poslanca obecného zastupiteľstva spolu súvisia a vzájomne sa dopĺňajú. Ich vymedzenie je predpokladom pre riadny výkon funkcie. **Pre plnenie základnej povinnosti hájiť záujmy obyvateľov obce je nevyhnutné, aby mal poslanec zákonom deklarované aj právo predkladať obecnému zastupiteľstvu návrhy.** Forma, akou má poslanec realizovať svoje oprávnenie predkladať obecnému zastupiteľstvu a iným orgánom obce návrhy, nie je nikde zákonom vymedzená, nikde nie je vymedzený obsah týchto návrhov, ich forma, či miesto uplatňovania, preto je možno predmetné ustanovenie vykladať extenzívne v prospech poslanca. Zároveň zákon o obecnom zriadení expressis verbis nezaviedol všeobecnú povinnosť publikovať návrh uznesenia obecného zastupiteľstva, v zákone nikde nie je uvedená povinnosť vopred zverejniť návrh každého uznesenia obecného zastupiteľstva, čiže je možné z uvedeného vyvodiť záver, že tak, ako je to poňaté v proteste prokurátora, kde sa prokurátor odvoláva na § 3 ods. 2 písm. c) zákona o obecnom zriadení na právo obyvateľov obce sa zúčastňovať na samospráve obce, právo obyvateľa sa zúčastňovať na zhromaždeniach obyvateľov obce a vyjadrovať svoj názor a zúčastňovať sa na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, nemôže byť zákonodarcom myslené ako právo, ktoré by popieralo právo poslanca predkladať návrhy na zasadnutí obecného zastupiteľstva. Uplatnenie oprávnenia poslanca predkladať obecnému zastupiteľstvu a iným orgánom obce návrhy nemôže byť v rozpore so zákonom o obecnom zriadení ani s právom obyvateľa zúčastňovať sa správy vecí verejných. K uvedenému aj Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 76/97 sa vyslovil, že „S ohľadom na prirodzeno-právnu povahu

 Mesto Prešov	Prerokovanie protestu prokuratúra proti Uzneseniu Mestského zastupiteľstva mesta Prešov č. 637/2024 bod A. a bod B. zo dňa 10.12.2024	Strana 5/7
---	--	---------------

základných práv a slobôd, ktorá vyplýva aj z úpravy čl. 12 ods. 1 druhá veta Ústavy Slovenskej republiky, je zrejmé, že znemožnenie ich skutočného (faktického) vykonania (napr. protiprávnym konaním tretích osôb) nespôsobuje zánik týchto práv a slobôd." **Z uvedeného vyplýva, že ku konštatovaniu porušenia práva zúčastňovať sa správy vecí verejných je potrebná existencia závažného protiprávneho zásahu do možnosti občana zúčastňovať sa správy vecí verejných, contra ratio by bolo vidieť závažný protiprávny zásah v práve poslanca predložiť poslanecký návrh MsZ.**

Možnosť MsZ zmeniť návrh programu zasadnutia, ktorý sa zverejňuje na úradnej tabuli a na webovom sídle obce navrhnutý zvolávateľom, v zmysle vyššie uvedeného rozhodnutia znamená síce zníženie možností verejnosti získať informácie o programe zasadnutia obecného zastupiteľstva, avšak nie je možné to považovať až za také obmedzenie informovanosti, ktoré by v konkrétnych okolnostiach prípadu zasiahlo do podstaty práva podľa čl. 30 ods. 1 ústavy (v prípade protestu prokurátora do práva podľa § 3 ods. 2 písm. c) zákona o obecnom zriadení), a teda aby sa tým nevyhnutne podstatne obmedzila možnosť účasti na správe vecí verejných. Analogicky je potrebné prijať záver vo vzťahu k vopred nepredloženým poslaneckým návrhom.

Vyššie uvedenou argumentáciou sa nesnažíme obhájiť názor, že akékoľvek vystúpenia poslancov majú požívať ochranu, a že je ich sloboda prejavu neobmedzená. Je potrebné však rozlišovať, ktorý výrok je výrokom pri výkone funkcie poslanca, a ktorý má charakter osobného prejavu. Pán poslanec MUDr. Ján Ahlers, MPH, MBA, však svojím návrhom vykonával svoj mandát, čo je dostatočným dôvodom k prijatiu záveru, že je na mieste zdržanlivosť vo vzťahu do zásahu jeho práv. Je nevyhnutné hľadať rovnováhu medzi závažnosťou obmedzenia práva poslancov a hodnotou cieľa obmedzením práva sledovaného. Obmedzenie je ospravedlniteľné iba ak existuje jasná, naliehavá a presná spoločenská potreba.

Povinnosť zverejniť návrh programu je nepochybne zdôvodnená záujmami verejnosti, jej prístupu k informáciám a zámerom vytvoriť podmienky pre informované rozhodnutie obyvateľov, či sa zasadnutia MsZ chcú osobne zúčastniť, avšak podľa zákona o obecnom zriadení existuje síce na jednej strane príkaz publikovať návrh programu zasadnutia, súčasne

 Mesto Prešov	Prerokovanie protestu prokuratúra proti Uzneseniu Mestského zastupiteľstva mesta Prešov č. 637/2024 bod A. a bod B. zo dňa 10.12.2024	Strana 6/7
---	--	---------------

však zákon o obecnom zriadení pripúšťa, že rokovanie môže prebiehať podľa celkom iného programu. Oprávnenie poslancov podľa § 12 ods. 5 zákona o obecnom zriadení neschváliť pripravený návrh programu a pri splnení zákonných podmienok prípadne schváliť celkom iný program rokovania je síce v protiklade s cieľom zvýšenia občianskej participácie na činnosti MsZ, s možnosťou náležitého plánovania zasadnutí MsZ a možnosťou poslancov sa dôsledne pripraviť na rokovanie MsZ, avšak zákonodarca s tým počíta a aj napriek tomu možnosť zmeny návrhu programu do zákona o obecnom zriadení zakotvil. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze III. ÚS 50/01: „Občan, ktorý sa rozhoduje, či využije svoje právo a zúčastní sa zasadnutia obecného zastupiteľstva, musí počítať s tým, že návrh programu obecného zastupiteľstva sa môže líšiť od programu, ktorý schváli obecné zastupiteľstvo. Ak obecné zastupiteľstvo schváli iný program svojho zasadnutia, ako mu predložili starosta alebo obecná rada, a následne rokuje o otázkach, ktoré neboli súčasťou zverejneného návrhu programu, tak tým neporušuje právo obyvateľov obce podľa čl. 30 ods. 1 ústavy.“ **Aplikujúc rozhodnutie Ústavného súdu nemožno právo obyvateľov zúčastňovať sa správy vecí verejných vnímať v takom rozsahu, žeby bolo vylúčené rokovať v rámci programu o veciach, ktoré z návrhu programu explicitne nevyplývajú.**

Konanie o proteste prokurátora alebo o upozornení prokurátora nie je konaním sporovým. Konanie, ktorého cieľom má byť posúdenie súladu/nesúladu konkrétneho správneho aktu alebo postupu s príslušnou právnou úpravou a nachádzanie zákonného východiska, je obojstranným záujmom prokurátora aj obce, prípadne ďalších osôb.

Právo poslanca predkladať návrhy uznesení je jedna z jeho kompetencií v demokracii nevyhnutná na naplnenie jeho základných úloh. Je jednou z foriem naplnenia poslaneckého mandátu. Názor, ktorý zastáva prokurátor možno vnímať ako formu popretia slobodného výkonu poslaneckého mandátu. Obmedzenie práva poslanca predkladať návrhy v rámci diskusie je taký druh zásahu do výkonu poslaneckého mandátu, ktorý porušuje jeho podstatu a zmysel. Preto je na mieste ochranný zásah vo forme nevyhovenia protestu prokurátora.

Na základe uvedeného, predkladáme Mestskému zastupiteľstvu mesta Prešov na prerokovanie protest prokurátora proti Uzneseniu Mestského zastupiteľstva mesta Prešov č. 637/2024 bod A. a bod B. zo dňa 10.12.2024 a vzhľadom ku skutočnostiam, ktoré sme uviedli v dôvodovej správe, sa s právnym názorom prokurátora nestotožňujeme a navrhujeme nevyhovieť jeho protestu.

 Mesto Prešov	Prerokovanie protestu prokuratúra proti Uzneseniu Mestského zastupiteľstva mesta Prešov č. 637/2024 bod A. a bod B. zo dňa 10.12.2024	
		Strana 7/7

Podľa § 26 ods. 6 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre: „Ak orgán územnej samosprávy nevyhoví protestu prokurátora, je prokurátor oprávnený podať proti uzneseniu žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.“

Protest prokurátora je súčasťou tohto materiálu.